

ТИШКЕВИЧ Михайло Станіславович (07(19). 04. 1857, с. Андрушівка Липовецького пов. Київської губ., нині Вінницького р-ну Вінницької обл. — 03. 08. 1930, с. Жидово, нині Великопольського воєводства, Польща) — громадсько-політичний і культурний діяч, дипломат. Походив із українсько-литовського шляхетського роду. Закінчив Академію мистецтв у Санкт-Петербурзі (1879). Мешкав у родинному маєтку та за кордоном, де вивчав мистецтво. Під впливом знайомства із [В. Антоновичем](#) захопився українофільством. Фінансово допомагав українським науково-просвітницьким установам, зокрема НТШ, львівському товариству «Просвіта» (1888 заснував «Михайлову премію» за найкращий історичний літературний твір), Українському науковому товариству в Києві (подарував 20 тис. карбованців, обрано почесним членом). Був головою Київського товариства друзів миру (від 1907). Під час 1-ї світової війни мешкав у м. Лозанна (Швейцарія), за кордоном пропагував ідею державної самостійності України, фінансував часопис «L'Ukraine», очолював Українсько-литовське товариство. Виступив на захист митрополита УГКЦ [Андрея](#)

[Шептицького](#), якого царська окупаційна влада вивезла й інтернувала в Росії. 1917 обраний головою Союзу українців-католиків (Київ). У серпні 1918 урядом [П. Скоропадського](#) заочно призначений «провізоричим заступником Української Держави у Швейцарії» (відмовився від посади через незгоду з політикою гетьмана щодо небільшовицької Росії); у лютому 1919 Директорією УНР — головою Надзвичайної місії УНР при Ватикані. Зустрічався із папою Бенедиктом XV, що засвідчило де-факто визнання УНР, досягнув значних успіхів у поширенні корисних для української справи відомостей. Нагороджений папським орденом святого Григорія. Сучасники вважали Т. найбільш здібним дипломатом УНР. Від серпня 1919 очолював делегацію УНР у Парижі, а також репрезентації УНР в Сан-Ремо (квітень 1920, Італія) і Спа (липень 1920, Бельгія). Намагався вплинути на іноземні політичні й громадські кола для отримання фінансової і військової допомоги для захисту незалежності України. У лютому 1921 вийшов у відставку, мешкав у маєтку родичів. Опублікував «Мемуари: Уривки з спогадів» // «Літературно-науковий вісник», 1928, № 3, 5, 7—9; 1929, № 3, 9.

Рекомендована література

1. Васильківський Л. Причинки до історії української дипломатії // Сучасність. 1970. № 6;
2. Цвенгрош Г. Рим і Україна // Дзвін. 1992. № 5—6;
3. Його ж. Українська Народна Республіка і Апостольський Престол // Всесвіт. 1993. № 1;
4. Гентош Л. Якщо всі шляхи ведуть до Рима... // Політика і час. 1997. № 5—6;
5. Її ж. Ватикан і виклики модерності: Східноєвропейська політика папи Бенедикта XV та українсько-польський конфлікт у Галичині (1914—1923). Л., 2006;
6. Веденєєв Д. В., Будков Д. В. Юність української дипломатії. Становлення зовнішньополітичної служби України в 1917—1923 роках. К., 2006.

[Д. В. Веденєєв](#)

Бібліографічний опис:

Тишкевич Михайло Станіславович / Д. В. Веденєєв // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2024. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-886194>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).